

демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи. – Умань : Вид.-поліграф. центр «Візаві», 2012. – 412 с.

3. Указ Президента України від 26.05.2015 №287/2015 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/287/2015> (станом на 07.11.2016).

Весельська Л.А.

*кандидат наук з державного управління,
докторант кафедри глобалістики, євроінтеграції та управління
національною безпекою
Національна академія державного управління при Президентові України*

ЄВРОПЕЙСЬКА ПОЛІТИКА УПРАВЛІННЯ МІГРАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Міграційні процеси тягнуть за собою зміни в соціальній і демографічній структурі українського суспільства. Вони істотно впливають на суспільний поділ і рівень оплати праці, на ринок праці в цілому, а також на рівень соціальної напруженості в регіонах з тривалим і інтенсивним припливом людей.

Перш за все, міграції дуже впливають на демографічні процеси. Вони призводять до змін статеві-віковою і соціальної структури населення в районах, звідки мігранти їдуть і куди приїжджають. У районах з відтоком, що перевищує темпи відтворення населення, чисельність його скорочується, знижується народжуваність, оскільки в міграціях бере участь переважно молоде населення. Відповідно, в цих регіонах збільшується частка населення старших вікових груп. У районах же припливу мігрантів підвищується частка молодих вікових груп і, як правило, зростають темпи відтворення населення [3, с. 217].

Цілями регулювання міграційних процесів в Україні є забезпечення сталого соціально-економічного та демографічного розвитку держави, національної безпеки, задоволення потреб вітчизняної економіки в трудових ресурсах, раціональне розміщення населення на території країни,

використання інтелектуального та трудового потенціалу мігрантів для досягнення благополуччя і процвітання нашої держави.

Регулювання міграційних процесів в Україні ґрунтується на наступних принципах:

- захист прав і свобод людини на основі законності та неухильного дотримання норм міжнародного права;
- захист національних інтересів і забезпечення безпеки і територіальної цілісності України
- поєднання інтересів особистості, суспільства і держави;
- диференційований підхід держави до вирішення проблем різних категорій мігрантів.

Основними напрямками діяльності з регулювання міграційних процесів є [2, с. 161]:

1. Створення єдиної системи міграційного контролю та вдосконалення діяльності державних органів виконавчої влади, які здійснюють міграційний контроль на території України, координація їх взаємодії з органами прикордонного та митного контролю;

2. Посилення відповідальності органів виконавчої влади за порушення міграційного законодавства України;

3. Інформування відповідними органами виконавчої влади іноземних громадян і осіб без громадянства на території України про їх правове становище та про порядок набуття українського громадянства.

4. Реалізація заходів із депортації незаконних мігрантів з України в держави їх громадянської належності чи постійного проживання.

На сьогоднішній день побудова ефективної міграційної політики – пріоритет національних проектів більшості сучасних держав, оскільки міграційні процеси в XX столітті значно впливають на економічні, політичні та культурні інститути як держав, що є постачальниками мігрантів, так і приймаючих держав.

Зарубіжний досвід в міграційній політиці країн Європейського Союзу, незважаючи на деякі відмінності і національні особливості, характеризується в даний час наступними принципами [1, с. 237]:

- проведення політики по обмеженню в'їзду в країну низькокваліфікованої робочої сили;
- боротьба з нелегальною міграцією;
- проведення політики реєміграції.

У сучасній Європі усвідомлюють політику міграції як політику майбутнього, і подальше посилення законів стосується тільки нелегальної міграції.

Рада ЄС ухвалила План глобальних дій проти нелегальної міграції та торгівлі людьми. Основні пункти Плану – удосконалення візової політики, обмін інформацією та її аналіз, заходи, що регулюють порядок перетину кордонів і репатріацію – були враховані при розробці стратегії Євросоюзу по боротьбі з нелегальною міграцією. Потім Комісія ЄС представила Пропозиції, що містять проект загальної директиви, прописала основні права всіх легально працюють в ЄС мігрантів, а також чотири директиви щодо критеріїв прийняття іноземних працівників і отримання ними права на проживання та роботу в ЄС.

Важливим кроком у сфері захисту прав нелегальних мігрантів на території ЄС і протидії нелегальній міграції стало рішення про введення єдиних на території всього Євросоюзу головних санкцій проти роботодавців, які використовують працю нелегальних мігрантів [4].

Міграційна політика країн характеризується в даний час наступними принципами: проведення політики по обмеженню в'їзду в країну низькокваліфікованої робочої сили; боротьба з нелегальною міграцією, особливо після масового потоку нелегальної міграції із Сирії.

З метою ефективного регулювання міграційними процесами, країнами Європейського Союзу було розроблено єдину політику, фінансові інструменти та механізми, що спрямовані на удосконалення механізмів державного управління міграційними процесами на національному та наднаціональному рівнях. Це амбітна мета була реалізована в форматі реалізації зовнішньої політики ЄС, що має назву «Європейська політика сусідства».

Для України нагальною є потреба створення ефективних механізмів державного управління міграційними процесами, які б сприяли запровадженню дієвих заходів з протидії нелегальній міграції. Важливою складовою процесу є використання європейського досвіду державного управління з протидії незаконній міграції.

На нашу думку, позитивний досвід Європейського Союзу в управлінні міграційними процесами може послужити прикладом. Оскільки Україна в даний час також стикається з проблемою міграції і шукає шляхи її ефективного регулювання, то вже досягнуті напрацювання Європейського

Союзу в цій сфері можуть бути корисні і для української державної міграційної політики.

Література

1. Левітан А.Л. Європейський досвід державного управління з протидії незаконній міграції / А.Л. Левітан // Вісник АМУ. – С. 233–240.
2. Малиновська О.А. Україна, Європа, міграція: міграції населення України в умовах розширення ЄС / О.А. Малиновська. – К. : Бланк-Прес, 2004. – 172 с.
3. Малиновська О.А. Міграція та міграційна політика / О.А. Малиновська. – К : Центр учб. л-ри, 2010. – 304 с.
4. Migration and migrant population statistics. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Коліжак В.В.

*аспірант кафедри глобалістики, євроінтеграції
та управління національною безпекою*

Національна академія державного управління при Президентові України

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ СЕКТОРА БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

В розвинутих країнах світу діють потужні центри, авторитетні незалежні мозкові центри (так звані «think tanks»), що опікуються питаннями удосконалення сектору безпеки і оборони. Серед них широко відомі американська корпорація RAND Corporation, Гаазький центр стратегічних досліджень, британський аналітичний центр DEMOS та ін. На запрошення відповідних урядових структур, у тому числі закордонних, вони здійснюють аналіз ситуації, що склалася в секторі безпеки, надають попередні рекомендації.

Останнім часом все більшого визнання у світі набуває Шведська національна контактна група щодо реформи сектору безпеки (The Swedish National Contact Group for Security Sector Reform (NCSSR) , яка була утворена у 2008 р. за ініціативою Міністерства оборони та Міністерства Зовнішніх відносин і юстиції. Її метою була координація шведського підходу до